

פרוטוקול מס' 23/ב

סיטיבת ועדת חקירה, חוק ומסמט
סדקייסה בירוב ב', ח' במדר תל"ג - 23.2.53 בטעה 11.50.

- הכנסת: ס. אונג - היו"ר
- ע. מסך
- ב. מזניה
- ד. בר-רב-המי
- י. הררי
- ז. ורהפטיג
- ח. רובין
- ד. טרי

- בעדרו: ע. איכילוב
- ב. אבניאל
- י. בר-יהודה
- י. בדר
- ד. בסתוני
- א. דויטש
- נ. חת
- ת. טובל
- י. כסה
- ק. לוז
- ע. סיטון
- י. קליבוב
- ס. קסיט
- י. ספירא
- ב. טטון
- א. תבורי

- מוזמנים: פ. רוזן - סר המטפטיח
- א. ידין - הטנה ליועץ המטפטי

ה' ליומי - ב"כ אגודת רומי חטבון מוסטפיה
ומסקריים בישראל;
ה' פרוטנסקי - "

- סדר-היום: 1. חוק רכישת מקרקעין (מטטור פעולות ופיצויים);
- 2. חוק רומי חטבון.

אני פותח את היטיבה.

היו"ר ס. אונג:

1. חוק רכישת מקרקעין (מטטור פעולות ופיצויים).

ביקטנו טיובא לפנינו הנוסח הסופי בהתאם להחלטותינו, כדי שנוכל לעיין בו.

היו"ר ס. אונג:

רל.

ועדת החוקה, חוק השופט

23.2.53

חוק רכיבת סקרעיה (אגודת פעולות פיצויים)

ב. הזניה:

קיבלתי מכתב סדר וליץ בו הוא טוען כשה
היזקבתי לנוסח מקיבלנו. הוא טוען כי
הסליה "לרבות מי שבא תחתיהם" כוללת את האפוסטרופוס לנכסי בפקדים,
וחן גם אינן דרושות. הוא טוען כי יורשים כלולים בבעלי זכות או טובת
הנאה.

היו"ר ס. אונגאר:

הוועדה כבר סיכמה את הדיון, אלא שמפני
שהדברים היו מאוד מסובכים, רצינו לראות
את הנוסח הסופי כדי לקבוע אם הוא מתאים למה שהחלטנו. אם יש הצעה לשוב
ולדון בהצעות חדשות, אני צריך לקבל על כך החלטה פורמאלית.

הוחלט:

להיכנס לדיון בהצעות סדר וליץ שהוגשו על-ידי
חבר הכנסת אונגאר.

י. הררי:

אם כוונת הסליה "לרבות מי שבא תחתיהם",
צודק וליץ בטענתו כי זה בכלל כאן. מצד שני
אינני חושט שנוסח זה יכלול את האפוסטרופוס לנכסי בפקדים.

א. ידני:

נדמה לי שבנוסח זה אנחנו מוסיפים בעלים
שהיו בעלים בעתיד. הבעלים שהם בעלים עד
היום הזה כלולים ברישט של ההגדרה. אבל המנטים האלה מתחלפים במשך הזמן.
המוספת הזאת אוסרת כי גם אלה שישבו בעתיד במקום אלה שהם היום הזכאים,
גם להם יהיו אותן הזכויות לפיצויים. אינני טביע דעה לעצם הענין, אם
זה ראוי או אינו ראוי.

ח. רובין:

לדעתי צודק סדר ידני. בקח לדוגמא מקרה ש-א
הוא בעל נכס, ולאחר שמוציאים את התעודה
לא סתם. אם נסחוק את הסליה האלה, יהיה טפק אם יורשיו של א יכולים להופיע
במור בעלים, מאחר שכתוב כאן "בעל של נכס פירושו מי שהיה ערב תאריך
הרכישה---" וכו'. אם ההודעה חלה אחרי הרכישה ואם מוחקים את הפסוק
הזה, סוגרים את הדרך לפני היורשים. לכן אני חושב כי טוב להשאיר את
הסליה האלה. אם רוצים להוציא מכלל זה את האפוסטרופוס לנכסי בפקדים,
אפשר להגיד בפורט: "להוציא את האפוסטרופוס לנכסי בפקדים".

י. הררי:

לדעתי ברור כי יורשים כלולים בנוסח "או
בעלי זכות".

ח. רובין:

אבל לא אם מגבילים זאת ל"ערב הרכישה".

א. ידני:

דומני כי אין זה משנה הרבה. גם אם סליה אלה
אינן כתובות, אם הבעל הקודח היה ראוי
לפיצויים, הזכות הזאת עוברת ליורשים.

ח. רובין:

לפי הגדרת החוק המושג "בעלים" אינו חל
על יורש. לפי החוק אינו יכול להיות בעל
הנכס מי שרכש את הזכות רק אחרי כן.

א. ידני:

אם יש ספיקות בענין זה, אפשר להשאיר את
הפסוק הזה. אין כוונה להוציא יורשים,
והשמרת הסליה האלה אינה מכניסה לכלל זה אדם שאין אנחנו רוצים להכניסו.
הפגה היחידה שיכול להיות להשמרת הסליה האלה הוא שהן סיומרות. אין הגדרה
זאת כוללת את האפוסטרופוס. האפוסטרופוס בא במקום בפקדים, ובמידה שהם ישנם,
זכויותיהם שמורות.

ועדת החוקה, חוק זכויות
23.2.53
חוק זכויות הקרקעיות (א-יור
פעולות ומצוינות)

דל.

ח. הגדרה:
מדוע אין הגדרה לתרגום "קרקעיות"?
אין אפשר לדעת את גבול זכויות בנכס הן
קרקעיות? החוק בנוי על יסוד ההנחה שזכויות הן קרקעיות, אבל דבר זה
לא נאמר בחוק. אני מציע תיקון בענין זה.

ע. הצעה:
סעיף 1(ב) עונה על כך.

ז. הערות:
ההגדרה "בעלות" כוללת זאת.

ג. אמזניה:
סר וייץ מציע למחוק את הנוסח שקיבלנו בסעיף
2(ג), האומר: "בכס שהוקצה לרשות הפיתוח
כאמור יירשם בטפרי האחרונה בשם, אולם אי-רישום לא יפגע בהקניית הנכס --
וכן, ובמקום הנוסח הזה לכתוב "תעודת הסך תהיה סופית ללא כל זכות
של ערעור. והתנגדות, והיא תקנה לרשות הפיתוח את הבעלות ואת החזקה
הבלעדית על הנכס המצויין בתעודה. כן תחייב את משרד רישום הקרקעות
לרשום את הנכס הנכנס המצויין בה בשם רשות הפיתוח, על אף האמור בכל
חוק ותקנות אחרים".

סר וייץ מסביר כי בכוונתו למנוע שלוש
תקלות העוללות לבוא עקב הנוסח המוצע בחוק: האחת - למנוע ערעור ים. הוא
אומר כי אם הדבר לא יהיה כתוב בטפרי, לא תעבור אף תעודה אחת בלי
ערעור; השניה - מניעת החזקה לרשות הפיתוח, כי יתכן שבכס לא הוחזק לפני
ה-1 במרץ 1952 לפי התעודה, אבל הוחזק אחד-כך על-ידי בעליו,
ואם רשות הפיתוח תבוא לקבלו, יתחילו מטפסי חדשים על החזקה;
השלישית - סב עת אי-רישום. אם כי הנוסח המוצע אומר כי הערעור לא יפגע
בתוקף הקניית הנכס לרשות הפיתוח, הוא יפגע בהמסכת הפעולות על-ידי
רשות הפיתוח.
אני מציע לקבל את הצעת סר וייץ.

ח. הגדרה:
אני מתנגד לזה. אם סר מוציא תעודה,
האומרת כי בעל נכס לא היה בעל חזקה, לתעודה
יש תוקף מטפסי. הנוסח המוצע כאן אינו סולל מהמיש את האפשרות לטעון כי
הנכס היה בחזקתן על-ידי פניה לבית-הדין הגבוה לצדק. אינני חושב שיש
לסגור בפניו את הדרך הזאת. בשלב מוקדם יותר הצעתי כי הנכס יקום לקניין
רשות הפיתוח עם הרישום. את הצעתי זאת לא מתקבל, אני שומר לי את זכות
ההסתמלות בענין זה.
המוסג חזקה הוא ל א פחות עובדתי מאשר
מטפסי. אני מסכים שיוגד כי תהיה זכות לאחוז סיד בנכס, אבל אי-אפשר להגיד
כי על-ידי כך נתנת חזקה.

ז. הערות:
אני הצעתי בסעת הוויכוח למחוק את המלים
"ואולם אי-רישום לא יפגע בהקניית הנכס
לרשות הפיתוח". יכול להיות שבעלות על קרקעות נקבעת מבלי שיהיה רישום,
אבל לא טוב שתהיה הודאה כזאת. העידו כי ישנה שטחיה שאי-אפשר לרשות אותם.
אני מציע להשאיר את סעיף 2(ג) כמו שהוא, ולמחוק את התוספת הזאת.
בנוסף על כך צריך לבוא סעיף ברור האומר כי אחרי שהדבר יפורסם ברשומות,
משרד טפרי האחרונה יוסיף הערה על הנכס עם הפירוט ברשומות.

ב. אמזניה:
אני מציע לתקן את הנוסח כך: "תעודת הסך
תהיה סופית ללא כל זכות ערעור והתנגדות,
והיא תקנה לרשות הפיתוח את הבעלות ואת החזקה הבלעדית על הנכס המצויין
בתעודה. עם פירסום התעודה ברשומות חייב משרד רישום הקרקעות לרשום ---"
וכן.

ז. הערות:
אין צורך להזכיר את הערעור. מפילא אין לאן
לערער. יש רק אפשרות של פניה לבית-הדין הגבוה
לצדק.

חוק רכישת מקרקעית (א.י.ר.)
פעולות ופיצויים).

א. ל.ד.י.ו.:

היבולי סכיר עם החוק ולא נוכל להגיד דבר
מבוטט שיחיה פורתא לדיון והתנהל כאן במסך
מבוערות. אני מבקש להסביר את הבעיה הזאת עד שהיועץ המשפטי יבוא. (הוא
היה במלך לנסוע לחל-מג'יב היום). היבולי מוטב שאחרי דיונים מה מסוגליים
כדאי לענות את החוק מבלי לטמף אותו בדיון.

היו"ר מ.ס. אונגא:

אני מבקש, אם כן, שהיועץ המשפטי יסתמך
בישיבה ביום ד' או יספור את חוות דעתו בענין

זה.

2. חוק מבקרי חשבון.

היו"ר מ.ס. אונגא:

אני חייב להביא לידיעת הוועדה סלגרסה
סקיבלתי מאגודת רואי חשבון מוסמכים ומבקרים
בירמל, האומרת: "נודע לנו כי ועדת המסכה של ועדת החוקה חוק ומספט
של הכנסת דנה השבוע בהצעת חוק רואי חשבון 1952 ובדעה להביאה בשבוע
הבא למליאת ועדת חוקה חוק ומספט. אנו בדעה כי יש לתת לאגודה, המקיפה
את רוב רובם של רואי החשבון המוסמכים במדינה, אשר טיפחה ודאגה למקצוע
מאז ומתמיד, את רוצה ליסוד על רפתו הגבוהה, היודעת את לבטי
המקצוע ובעיות קליטת העליה בו, את ההזדמנות להעיר את הערותה לטינויים
הסוציעים. אנו מבקשים לא לסכת את הדיונים בטרם תינתן לנו ההזדמנות להופיע
בפני הוועדה. אסור החוק על תיקוניו מבלי התחשבות בנסיון אגודתנו ובהערותיה
עלול להזיק לאינטרס הציבורי. אגודת רואי חשבון מוסמכים ומבקרים בישראל".

אני באי-כוח האגודה במצאית כאן ומבקשים

את הטובתנו על פנייתנו.

ד. בר-רב-האלי:

ועדת המסכה, אשר טיפלה בחוק זה, שמעה את
כל מי שאפשר היה לטמוע. כשהובאה הצעת המסכה
לפני אותה ועדת המסכה, החליטה הוועדה שאין טעם לטמוע יותר בענין זה,
והתאחדה פה אחד על נוסח אחד. היה לי כל היסוד להביא כל בזאת נסתייסה
פרטת חוק זה. עכשיו הופיעה הסלגרסה. אני כשלעצמי נוטה לתת לה את
המסכה הזאת. לא הייתי רוצה כי ינוצר רושם כאילו היה לנציגי האגודה
להגיד עוד משהו, ולא ניתן להן. אני צריך להודיע כי פנו אלי גם מחוגים
אחרים, והטבתי להם אותה הטובה: שלא נטמע יותר בענין זה.

י. הררי:

הייתי חבר בוועדת המסכה. בישיבה אחת, בה
השתתפתי, הספקנו לעבור על שני סעיפים של
החוק, וטינונו אותם שינוי רדיקאלי, סקצה אל קצה. בישיבה שניה, מסכה
בעדרתי, גמדה הוועדה את כל יתר סעיפי החוק.

עלי לציין ששמענו את אגודת רואי-החשבון
בענין אחר לגמרי, בענינם של אלה שאינם כלולים בחוק, שאין להם רשיונות.
לא יתכן שלא נטמע אותם בענין היסודי והעיקרי. קליטת בעיה את לרואה
חשבון מותר גם לבקר חשבון, או שאסור לו לבקר רק את החשבונות והוא
עצמו מנהל אותם. נדמה לי שדצוי היה לטמוע את דעתם על בעיה זו.

אף על פי כן אני מציע שלא כל הוועדה אלא

וועדת המסכה לענין זה נטמע את נציגי אגודת רואי-החשבון.

היו"ר מ.ס. אונגא:

אני מציע שניטמע אותם עכשיו, מסני טעמים: מפני
שהם כבר כאן, ומפני שאיננו יכולים לעבור לסעיף
הבא בסדר היום בגלל היעדרו של יו"ר ועדת המסכה לחוקי היסוד.

הנוחלט: לטמוע את ב"כ אגודת רואי חשבון מוסמכים ומבקרים
בישראל בישיבה זו.

ר.ל.

ועדת החוקה, חוק וסמל
23.2.53

חוק המבחן

(ה"ח ליוזמי דפוסים, המצגים מבוזרי דואר חשבון
מסחריים ומקורו בלונדון, מכשירי לידה).

הצו"מ ס' 10: המועצה קיבלה את פנייתכם ומבקשת לטפוע את
העדותיכם לחוק.

ה' ללונדון: היה יוצר של העדותיכם המליצה סכומות לנוסח
החוק על-ידי ועדת המועצה,

הצו"מ ס' 11: דבר זה יצו בהוב אצלנו.

ה' פורמסטר: את כן, מעיר את האערות להצעה המקורית של
החוק.

לסעיף 1. ימענו סמי סר בבלי טחילקו את
התואר שלנו לסעיף חלקים: "דואר חשבון" ו"מקור חשבון". המונח "מקור"
מסמל רק את המפקיד ולא את התואר עצמו. התואר הוא "דואר חשבון". על-ידי
האפרדה בין דואר חשבון ומקור חשבון, מסמיטת לגמרי את התואר של בעל
המקצוע ומטעירים לו רק את תיכודו המפקיד שבו הוא עוסק. באנגליה המונח
הוא "מסמיטת אגד מודיסור". הונחת המונח "דואר חשבון" עלולה
להטעות גם בטוכן המיבורי, כי זהו המונח המקובל.

לסעיף 2. לא נאמר במפורש אין המונה המועצה,
מה יהיה מספר המבצעים שימונו מבין דואר החשבון ומה יהיה מספר האנשים שימונו
מבין עובדי המדינה ומסודות חינוך מעובדים. נאמנו מבורים כי הטוב להגדיר
את המונח הזה וחסום לאמר כי את דואר החשבון יטנו על-ידי מבור דואר-
החשבון הקיימת. המבצעה מרכזה 99% של דואר-החשבון בארץ, בין שהם עוסקים
בכך בארץ וביין שהם עוסקים בכך היה המוסד הדואר לקצוע הזה בסך
כל הארץ. הטוב המועצה תהיה מיוצגת המבור ולא ימונו אנשים מבין
דואר החשבון מבין לאגודה כל פורת זה שליטה עליהם. בחוק המבצעי
סונובר על הקמת מועצה בה 24 איש, ומתוכם 20 צריכים להיות מוצעים על-ידי
באי-טור המבור. בה במבצעה המקצוע הזה יצו לפי החוק ומתנהל על-ידי
מבורות מקצועיות מסודרות על דמיון. לפי החוק המבצעי ימונו ארבעת החברים
המבורים של המועצה על-ידי מבור המבור. גם בחוק שלנו הטוב להגדיר את
מספר מבור המועצה ילצין כיצד ועל ידי מי ימונו. בניידה שהמבורה
החוק חוקי המיקה, (וגם כיום היה עושה זאת), הם יחולו על כל חברי המבורה,
והמונה הזה יהיה לתועלת המקצוע.

לסעיף 3. נאמנו מציעים תיקון קטן אבל מהותי.
מבור כי המועצה "תמן וטימן דואר-חשבון לאדם שמתמלכו בו תנאים אלה".
המונה אלה יהיה לכל המבצעים המבורים בסעיף. לכן נדאי להוסיף "כל
המבצעים האלה".

לסעיף 7. נכון כי לא טוב שדואר חשבון
יעסקו במבורו או במלאכה אלא ברישות המועצה. אבל קורה לעתים שמתוך
מפקיד דואר-חשבון מפלמיה גם מפקידים מסמיטת יל מקבל מכשיר, של נאמן
וכדומה, מפקידים מוצעים מן המקצוע עצמו. מולי אפשר להוסיף: "פרט אם
זה מוצע מתוך מפקידו כדואר חשבון".

ה' ללונדון: רציתי להוסיף כי התואר "דואר חשבון" הוא
המקובל בקהל, ולכן רצוי לשמור עליו.

ה' פורמסטר: מוצעת להבחין לא רק בתואר אלא גם בעבודה,
מלונדון | ממבצעי חשבונות לא יוכל לנהל חשבונות.
גם אין המבצעות לדבר מבצעים החוק, מולי אפשר לשנות את הטעם.

דל.

י. הרדי:

בעית המסע מעוררת בעיה יותר חשובה. ישנם מבקרי חשבון או רואי חשבון המנהלים בעצמם גם את הספרים של הלקוחות שלהם, ואח"כ מאשרים שהספרים שהם עצמם ביהלו אותם, הם בסדר. בשמעה דעה כי לרואי-חשבון אסור לבקר חשבון. אם על כך אין חילוקי דעות, ענין המסע הוא פחות חשוב.

פ. רוזן:

ישנן שלוש אפשרויות: א) לרואי חשבון או מבקרי חשבון אסור בכלל לנהל חשבונות; ב) סותר לרואי חשבון לבקר חשבונות רק של עסקים שהם לא ביהלו בהם את החשבונות; ג) סותר לרואי-חשבון לבקר גם חשבונות שהם עצמם מנהלים אותם.

ה' ליואי:

יש בארץ מספר רב של חברות, כמו חברות של בתים מסותפים. אם חברה של בית מסותף סגרים בו כמה דיירים צריכה להגיש מאזן פעם בשנה, אין טעם שהיא תקח גם מנהל חשבונות וגם רואה חשבון בסביל דף אחד של מאזן. קורה גם שחברה פונה אל מבקר חשבון כשסנהל החשבונות שלה עוזב אותה והיא זקוקה לעזרה לתקופה קצרה. קורה גם שהעסק מצומצם ומתנהל על-ידי בעל העסק עצמו, המנהל גם את הספרים, אלא שאינו יודע את צורת כתיבת הספרים, והוא מבקש רואה חשבון שיכתב זאת בצורה הנכונה. הנוהג שלנו, לפסל, שאם אחד מן הפקידים שלנו כותב את החשבונות, אנחנו שולחים פקיד אחר לעשות את הביקורת. אבל דבר זה אינו יכול להיות כתוב בחוק.

פ. רוזן:

האם הגבלה בענין זה תגרום לצימצום ניכר בעבודתכם?

ה' ליואי:

השאלה נוגעת בעיקר לבתים מסותפים. חברות בעלות מסקל אינן פונות לרואה חשבון שינהל את ספריהן, כיון שביקורת חשבונות יותר יקרה מהנהלת חשבונות, ואין זה טיטלם.

פ. רוזן:

אני מבין שמה שאתם עושים במקרה כזה הוא שאתם מראים לחברה איך לנהל את החשבונות, אבל אינכם עושים את עצמם הנהלת החשבונות.

י. הרדי:

אם אתם בודקים חשבון ומגיעים למסקנה כי אינו בסדר, האם אתם נותנים הוראות איך לתקנו?

ה' פרוטנסקי:

אנחנו מעירים הערות בטולי המאזן. הבעיה של חברות קטנות יכולה למצוא את פתרונה על-ידי המועצה לביקורת החוק צריך להגדיר את תפקידו של רואה-חשבון, והוא איננו לנהל חשבונות.

אנחנו שפחים לחוק זה, ושאפנו אליו הרבה שנים, אבל פה ירוצח מצב, ומצב זה עלול להימסך זמן רב, שהציבור יוטעה על ידי השט. אנחנו מבקשים את השם "רואה חשבון".

י. הרדי:

מה ביחס לניבול חשבונות שאינכם מבקרים אותם?

ה' ליואי:

לא צריך היה לאסור זאת.

ה' פרוטנסקי:

זה יקשה על הצעירים הנכנסים למקצוע. כדי למצוא קיום הם עושים תחילה גם בניהול חשבונות שאינם מבקרים אותם.

ה' פרוטנסקי:

אם סותר לנו לחנות דעה ביחס למספר הכללי של חברי המועצה, אנחנו חושבים שהוא צריך להיות במינימום של 12, כדי שהמועצה תוכל לפעול.

דל.

ועדת החוקה, חוק ומשפט
23.2.53
חוק סבירי חשבון.

י. הררי:
ועדת החוקה החליטה כי המועצה תהיה סורכבת
מ-11 חברים, באופן כזה: היועץ המשפטי - יו"ר,
הרטה הכללי - סגן היו"ר, שופט שימשה על-ידי נציג בית-המשפט העליון,
נציג סדר הנוצר, נציג סבירי הסדינה, רצף האגודות השי תופיות, וחמישה סבירי
חשבונות.

ה' פרוטנסקי: אנחנו סרובים מן ההצעה הזאת.

היו"ר ס. אונא: אנחנו סרובים לבני-כוח אגודת רואי חשבון
סוסכים וטבירים בישראל על השתתפותם.

(ה'ה ליואי ופרוטנסקי עוזבים את הישיבה).

בדון בהצעות האלה בישיבה הבאה.

הישיבה נועלה בטעה 13.20.